

Styremøte i Helse Finnmark HF

Dato. 19. oktober 2011

Møtedato: 26. oktober 2011

Saksbehandler: Klinikksjef Klinikk Psykisk Helsevern og Rus Inger Lise Balandin

Sak nr: 59/2011

Navn på sak: Oppfølging av tilsyn ved Finnmarksklinikken, Klinikk Psykisk helsevern og Rus, Helse Finnmark

Tilråkning:

1. Styret i Helse Finnmark HF tar oppfølging av tilsyn ved Finnmarksklinikken til orientering.
2. Styret forutsettes at Finnmarksklinikken, Klinikk Psykisk helsevern og Rus lukker avvikene/merknadene lukkes iht foreslåtte tiltak.

Vedlegg:

1. Saksfremlegg.

Hans Petter Fundingsrud
Adm. dir.

Saksbehandler: Klinikksjef Klinikkk Psykisk helsevern og Rus Inger Lise Balandin
Dato: 26. oktober 2011

STYRESAK 60/2011

Oppfølging av tilsyn ved Finnmarksklinikken, Klinikkk Psykisk helsevern og Rus, Helse Finnmark HF

Bakgrunn

Helsetilsynet gjennomførte i tidsrommet 18.02.11 – 22.08.11 tilsyn ved Finnmarksklinikken, Klinikkk psykisk helsevern og rus, Helse Finnmark HF.

Tilsynet undersøkte om Finnmarksklinikken gjennom sine styringsaktiviteter sikrer tverrfaglig spesialisert og forsvarlig utredning, behandling og oppfølging av voksne med rusmiddelavhengighet. Tilsynet hadde særlig fokus på Finnmarksklinikkens rolle i et helhetlig pasientforløp og arbeid for å unngå brudd i behandlingsskjeden.

Avgrensning: Tilsynet undersøkte ikke mottak av henvisninger og inntaksvurderinger av nye pasienter. Formålet har vært å undersøke kvalitet og innhold for pasienter som har fått et tilbud ved klinikken. (Rettighetspasienter og eventuelle behovspasienter).

Tilsynset resulterte i følgende 2 avvik og 1 merknad i Rapport fra tilsyn med utredning, behandling og oppfølging av pasienter med rusmiddelavhengighet ved Finnmarksklinikken, datert 22.08.11:

Avvik1:

Finnmarksklinikkens styringsaktiviteter er ikke tilstrekkelig til å sikre at tverrfaglig spesialisert utredning, behandling og utskrivning utføres forsvarlig.

Avvik 2:

Finnmarksklinikken sikrer ikke gjennom sine styringsaktiviteter at sentrale deler av utrednings-, og behandlingsarbeidet dokumenteres i journal.

Merknad 1:

Finnmarksklinikken har et forbedringspotensiale i å sikre en sammenhengende behandlingsskjede mellom ulike deler av spesialisthelsetjenesten og det kommunale tjenesteapparatet før, under og etter behandling

Generelt

Gjennomføringen av tilsynet fant sted ved Finnmarksklinikken 7. – 8. juni 2011.

Arbeidet med å lukke avvikene etter sluttmøte 8.juni 2011 startet umiddelbart.

Rapporten er presentert for og diskutert på Finnmarksklinikken blant ledere og øvrige ansatte på klinikkens personalsamling i august 2011. Saken er behandlet som orienteringssak i Kvamrådet 13.09.11 i sak 36/11. Klinikkledeelsen er også orientert.

I det følgende beskrives hva som gjøres for å lukke avvikene/merknad.

Den 10.08.11 er det gitt tilbakemelding til Helsetilsynet fra leder ved Finnmarksklinikken etter avtale med Klinikksjef med oversikt over tiltak for å lukke avvikene/merkningen basert på foreløpig rapport fra helsetilsynet datert 30.06.11.

Foreslåtte tiltak for å lukke avvik/merknad sees i sammenheng med og er innarbeidet og korrigert i tids- og tempoplan ferdigstilt ved Finnmarksklinikken i april 2011 som oppfølging av styresak 51/2010, 7. og 8. september 2010 - Utredning av fremtidig tilbud ved døgnenhetene / Finnmarksklinikken for personer med samtidig rus og psykiske lidelser.

Avvik 1:

Finnmarksklinikkens styringsaktiviteter er ikke tilstrekkelig til å sikre at tverrfaglig spesialisert utredning, behandling og utskrivning utføres forsvarlig

Finnmarksklinikken har prosedyrer for å sikre et faglig godt tilbud, både i forhold til kartlegging og behandling. Finnmarksklinikken har i hovedsak fra februar 2011 arbeidet med oppfølging av styresak 51/2010. I den forbindelse har arbeidet med pasientforløp vært fulgt opp med å revidere og utarbeide gjeldende prosedyrer. Prosedyrer for kartlegging og behandling er lagt inn i det elektroniske kvalitetssystemet Docmap. Implementeringsarbeidet som i følge tilsynet ikke var godt nok har blitt styrket slik at prosedyrene skal være kjent og tatt i bruk i den daglige pasientbehandlingen. Det er gjennomført obligatorisk DocMap kurs for samtlige tilsatte.

Internkontrollsystemet i Helse Finnmark ajourføres kontinuerlig med oppdatering og utarbeiding av prosedyrer. Herunder også pasientforløp og samarbeid med DPS'ene. Som oppfølging av styresak 51/2010 er det iverksatt et arbeid for å utarbeide prosedyre for samhandling i pasientforløp mellom Finnmarksklinikken og DPSene. Arbeidet ferdigstilles i 2011.

Kompetanse:

I henhold til tids- og tempoplan vil det gjennomføres kartlegging av kompetansebehov hos personalet. Dette var planlagt ferdig til november. Arbeidet framskyndes og knyttes opp mot arbeidet med kompetanseplanarbeidet i Klinikkk for psykisk helsevern og rus og Helse Finnmark.

Ut fra vurdering av kompetansebehov utarbeides en intern opplæringsplan ved Finnmarksklinikken som ivaretar institusjonens spesifikke behov for kompetanse for å sikre pasientene en tverrfaglig spesialisert utredning, behandling og utskrivning for sin rusmiddelavhengighet. Finnmarksklinikken sin interne opplæringsplan ligger som grunnlag i klinikkens og foretakets rullering av kompetanseplan.

For å sikre overføring av kompetanse har institusjonen etablert en fadderordning for nytilsatte. Det skal utarbeides en opplæringsplan for nytilsatte, som i større grad omfatter det behandlingsfaglige arbeidet ved Finnmarksklinikken. Derunder opplæring og veiledning av aktuelle kartleggings- og utredningsverktøy. Tilsatte fagkonsulenter vil få tilbud om kurs i EuroAsi som krever sertifisering, så snart dette er praktisk mulig. Kursene holdes jevnlig i Oslo.

En fagkonsulent vil starte opp en gruppeterapiutdanning arrangert av Institutt for Aktiv psykoterapi. Utdanningen går over 3 semestre. Det er avtalt bindingstid til Finnmarksklinikken.

I tillegg vil Finnmarksklinikken og SANKS avholde kurset "Interaktiv gruppterapi ved rusmiddelavhengighet". Kursleder er den internasjonale anerkjente psykolog og gruppeterapeut Freda A. Muscovitch, Canada. På dette vil samtlige fast tilsatte/faste vikarer som deltar i gruppebehandling delta. Noen av personalet har dette kurset fra tidligere. Kurset avholdes 26-27.10.11

Det søkes et samarbeid med KoRus-Nord og eventuelt Rus og spesialpsykiatrisk klinikk, UNN. Dette for å vurdere muligheten for å lage felles opplæringspakker for rusinstitusjoner

innenfor spesialisthelsetjenesten i Helse Nord. Eksempelvis: et opplæringsprogram i gruppebehandling. Felles regionale kompetansetiltak for spesialisthelsetjenesten vil sikre en bedre tverrfaglig rusbehandling for hele regionen, samtidig som det vil være kostnadsbesparende å ha felles tiltak.

Finnmarksklinikken vil undersøke muligheten for å få KoRus-Nord til å bidra med og/eller tilrettelegge for opplæring i gruppebehandling og veiledning i forhold til dette, som et internt opplæringstiltak, over eksempelvis 2 semestre. Dette konkret for å lukke avviket.

Avvik 2:

Finnmarksklinikken sikrer ikke gjennom sine styringsaktiviteter at sentrale deler av utrednings-, og behandlingsarbeidet dokumenteres i journal

Følgende tiltak er iverksatt for å rette opp avvik fra

”Journalforskriften § 8, jf internkontrollforskriften § 4.

Samtlige fast tilsatte og faste vikarer ved Finnmarksklinikken har gjennomgått journalkurs arrangert av Klinikk for psykisk helsevern og rus, i uke 39/11. I etterkant av kurset vil Finnmarksklinikken følge opp og skriftliggjøre nye rutiner for dokumentasjon bla i forhold til

- Juridisk krav til dokumentasjon
- Pasientforløp - herunder dokumentasjon av vurdering, prioritering, utredning og oppfølging av tiltak
- Bruk av DIPS
- Journalskriving
- Registrerings- og rapporteringsrutiner

Dette arbeidet er påbegynt og vil slutføres i løpet av året

Tidlig på året 2012 vil det bli gjennomført internkontroll ved utvalgte avdelinger i Klinikk psykisk helsevern og rus for å avklare om lover, forskrifter og prosedyrer følges og dokumenteres i pasienten journal. Det vil vurderes å utarbeide en felles prosedyre for journalskriving i klinikken som oppfølging av avdelingenes prosedyrearbeid.

Tidligere er det avholdt et dagskurs 27. april 2010 med tittelen ”Pasientjournal og taushetsplikt- og litt om barn som pårørende. Begrunnelse, ansvar og innhold”. Foreleser var juridisk rådgiver Jens B. Herstad, Helse Finnmark. I tillegg er journalskriving/dokumentasjon tatt opp av leder ved Finnmarksklinikken på ulike møter og i email til samtlige tilsatte. Det er behov for å etablere kontrollordninger/sjekklister for å sikre, at gjeldende lover og forskrifter følges opp både av repetisjonshensyn og i forhold til nyansatte.

Merknad 1

Finnmarksklinikken har et forbedringspotensiale i å sikre en sammenhengende behandlingsskjede mellom ulike deler av spesialisthelsetjenesten og det kommunale tjenesteapparatet før, under og etter behandling

Samhandlingsreformen vil stille nye krav til samarbeidsrutiner mellom Spesialisthelsetjenesten herunder Finnmarksklinikken og kommuner. Samarbeidsrutiner skal innarbeides i samarbeidsavtaler med kommunene. I klinikk psykisk helsevern og rus vil det utarbeides en felles mal som omhandler både psykisk helse og rus. Dagens avtaler mellom DPS og kommunene vil danne grunnlag for revideringen. Arbeidet med revidering og oppdatering av samarbeidsavtaler mellom Klinikk psykisk helsevern og rus har vært utsatt i påvente av føringer i Samhandlingsreformen og Nasjonal Helse- og Omsorgsplan. Arbeidet er gjenopptatt og er tenkt slutført innen utgangen av 2011 i regi av klinikkledelsen der leder for

Finnmarksklinikken er med. I henhold til Oppdragsdokumentet 2011 skulle avtalene vært ferdigstilt første halvår 2011.

Fagkonsulent/koordinator ved Finnmarksklinikken vil i tillegg til å prioritere arbeidet mot DPSene, vil jobbe med prosedyrer og pasientforløp mot kommunene.

For tiden arbeides det med en ny prosedyre "Rutiner/retningslinjer for samarbeid med kommuner og Finnmarksklinikken". Den vil være behandlet internt på institusjonen i november, og den vil da gjøres kjent med samarbeidsparter. Forutsetter at den kan tas i bruk 01.01.12

Direkte samarbeid ved ambulering og møter med kommuner er gjenopptatt høsten 2011. I uke 38 besøkte ledelsen på Finnmarksklinikken kommunene Gamvik og Lebesby for å diskutere og oppgradere samhandlingsrutiner.

Andre momenter/tiltak

Finnmarksklinikken vil i sitt arbeid med å lukke avvikene innhente råd/kompetanse fra KoRus-Nord og HMS-ansvarlig Helse-Finnmark og superbruker DIPS - Klinikk psykisk helsevern og rus. Det kan være aktuelt å innhente informasjon fra andre rusinstitusjoner, og eventuelt søke samarbeid.

Finnmarksklinikken vil i samråd med HMS-rådgiver forsøke å finne fram til metoder for å sikre at personell følger opp og holder seg oppdatert i forhold til prosedyrer, kartleggingsverktøy og behandlingsfaglig arbeid. Finnmarksklinikken har hele 2011 arbeidet med behandlingsforløpet og hatt gjennomgang av prosedyrer på felles møter. Likevel viser tilsynsrapporten, at vedtatte prosedyrer ikke er implementert tilstrekkelig.

Klinikk for psykisk helsevern og rus hadde i ledermøte 02.05.11, sak 70/11: Eventuelt. Måling av brukerfaringer blant voksne i psykisk helsevern. Det ble referert til en undersøkelse Sintef hadde gjort etter oppdrag fra Helsedirektoratet. I den forbindelse ble temaet brukerundersøkelser tatt opp. Det er vedtatt at Klinikk for psykisk helsevern og rus skal bruke høsten til å planlegge en lignende undersøkelse. Det ble i tillegg diskutert behovet for kontinuerlig brukerundersøkelse. Det skal gjøres et søk for å finne et egnet verktøy samt implementere dette. Ønsket oppstart vil være 01.01.13

Bemanningen på Finnmarksklinikken er lav, og for å kunne forbedre kvaliteten på arbeidet, spesielt rettet mot familie, pårørende og kommuner for å sikre en sammenhengende behandlingkjede, er det nødvendig med økte ressurser. Det er utarbeidet en ny bemanningsplan, som innebærer styrking av turnus med 2,5 stilling (fortrinnsvis sykepleier/vernepleier), samt 1 stilling som fagkonsulent. Det er forventninger til at Finnmarksklinikken vil få disse stillingene når den nye inntektsmodellen innføres. Ny bemanningsplan for Finnmarksklinikken og vedtak om økonomiske ressurser vil sees i sammenheng med det langsiktige arbeidet i Klinikk helsevern og rus i forhold til fremtidig organisering av klinikken herunder utredning av tilbud og organisering av Samisk Helsepark (vedlegg i styresak 48/2011 den 27.09.11).

2011 er i stor grad benyttet til å planlegge å starte opp nødvendige tiltak for å rette opp systemfeilene. Å etablere styringsaktiviteter som sikrer en forsvarlig pasientbehandling vil være i fokus ved Finnmarksklinikken framover.